

ons verlost van vreemde machtsinvloeden en geestesstromingen. Hij heeft ons verlost uit de ban van het goud en ons de waardigheid en de eer van de Arbeid teruggegeven. Hij heeft ons de onsterfelijkheid gewezen door de poort naar ons voorgelacht te openen. Hij heeft ons de dood leren overwinnen door de Eer en de Trouw.¹

Dergelijke uitlatingen waren de doorsnee-NSB'er alsook Mussert persoonlijk een gruwel. Wel waren er in '41 onder de leden van Feldmeijers groepering velen die dienst hadden genomen in de *Waffen-SS* (in de zomer van '41 waren slechts zes- tot zeventhonderd SS'ers in Nederland achtergebleven), maar dat maakte de SS potentieel alleen maar extra-gevaarlijk: het was kennelijk de bedoeling van Himmler en Rauter om de SS'ers die met het aureool van het *Frontkämpfertum* zouden terugkeren, functies te geven op sectoren van de Nederlandse samenleving: in het bestuursapparaat en bij de politie. In die bezorgdheid moeten wij een van de factoren zien welke Mussert er toe brachten, met zoveel klem op militaire dienstneming door de aan hem trouwe WA-mannen aan te dringen. Trouwens, Mussert verzette zich, waar hij kon, tegen de verspreiding van Grootgermaanse denkbeelden. Met zijn goedvinden bepaalde de propagandaleider der NSB, Voorhoeve, in mei '41 dat het antisemietische weekblad *De Misthoorn* op grond van zijn Grootgermaanse beschouwingen niet langer binnen de NSB verspreid mocht worden. Natuurlijk wist Mussert dat *De Misthoorn* de volledige steun van de bezetter had. En diezelfde bezetter trachtte hem vleugellam te maken! Tenminste, zo voelde Mussert het toen hem medio juni de eis van Rauter bereikte dat de geheime dienst der NSB, de Centrale Inlichtingen Dienst, onmiddellijk geliquideerd moest worden en dat hij al haar gegevens aan de SD moest overdragen. Hij protesteerde bij Rauter, hij protesteerde bij Seyss-Inquart en hij bereikte niets: de eis tot liquidatie van de CID bleef gehandhaafd.

Het is, tegen die achtergrond, begrijpelijk dat de mededelingen die Mussert op 23 juni '41 van Rauter ontving, de leider der NSB een nieuwe slag toebrechten. Die slag kwam des te zwaarder aan omdat, aldus Rauter, de beëdiging van de Nederlandse SS op Hitler al door deze zou zijn goedgekeurd. En Mussert had zich in september '40 bereid verklaard, Hitlers 'bevelen' in ontangst te nemen! Nu was tot die beëdiging nog geen 'bevel' gekomen. Mussert kon dus nog een beroep doen op Hitler teneinde zulk een 'bevel' te voorkomen.

Opnieuw nam de leider der NSB, zoals hij al in augustus '40 gedaan had,

¹ A.v., I, 3 (25 april 1941).